

POSTANOWIENIE

Dnia 23 września 2008 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Lech Walentynowicz

w sprawie ze skarg Przedsiębiorstwa Komunikacyjno-Spedycyjnego T. Sp. z o.o. w T.
o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnych postanowień Sądu Okręgowego w
K. z dnia 12 września 2006 r. sygn. akt XIX S (...) oraz 1 grudnia 2006 r. sygn. akt XIX S
(...) w sprawie z powództwa Przedsiębiorstwa Komunikacyjno-Spedycyjnego T. Sp. z o.o.
w T.

przeciwko P. L.

o stwierdzenie przewlekłości postępowania,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 23 września 2008 r.,

odrzuca obie skargi.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 12 września 2006 r. Sąd Okręgowy w K. odrzucił skargę
na przewlekłość postępowania, a postanowieniem z dnia 1 grudnia 2006 r. oddalił skargę
na przewlekłość postępowania w sprawie o sygn. akt VI GC (...) zawisłej przed Sądem
Rejonowym w T.

Skarżące Przedsiębiorstwo Komunikacyjno-Spedycyjne T. Sp. z o.o. w T. wniosło
skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem wyżej wskazanych prawomocnych
orzeczeń, zarzucając naruszenie prawa materialnego w postaci art. 12 ust. 3 ustawy z
dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w
postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. Nr 179, poz. 1843) - poprzez
pominięcie, a także art. 12 ust. 4 ustawy - poprzez nietrafne zastosowanie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 424¹ § 1 k.p.c., skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia przysługuje od prawomocnego orzeczenia sądu drugiej instancji. Wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 1 kwietnia 2008 r. SK 77/06 (Dz. U. 2008 r. Nr 59, poz. 367) art. 424¹ § 1 k.p.c. w części obejmującej słowa „kończącego postępowanie w sprawie”, został uznany za niezgodny z art. 32 ust. 1 i art. 77 ust. 1 i 2 Konstytucji RP. W ten sposób powstała możliwość kwestionowania w drodze skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem także orzeczeń, które nie kończą postępowania w sprawie. Możliwość kwestionowania w drodze skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji nie oznacza jednak, że skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem zmieniła swój charakter prawny - nadal pozostaje nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia. Charakter tego środka zaskarżenia uzasadnia restryktywną wykładnię co do wymagań, jakie muszą być spełnione przy wniesieniu skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego zostało wyjaśnione, że postępowanie wywołane wniesieniem skargi na przewlekłość postępowania jest postępowaniem incydentalnym, wypadkowym. Postanowienie rozstrzygające skargę na przewlekłość postępowania nie zamyka bowiem drogi do rozstrzygnięcia sprawy co do istoty. Skarga ta ma na celu wywołanie szybkiej reakcji sądu właściwego do rozpoznania sprawy głównej na zawarty w skardze zarzut, że postępowanie w sprawie jest przewlekłe. Przewlekłość postępowania ma zatem jedynie charakter wtórny wobec postępowania zasadniczego toczącego się w konkretnym sporze (por. np. postanowienie z dnia 17 sierpnia 2005 r., I CNP 3/05, OSNC 2006, nr 2, poz. 39, postanowienie z dnia 27 stycznia 2006 r., II CNP 9/06, Lex nr 191245). Postanowienia wydane po rozpoznaniu skargi na przewlekłość postępowania nie mają więc charakteru postanowień kończących postępowanie w sprawie, gdyż rozstrzygają jedynie kwestię incydentalną.

Należy wskazać, że także w uzasadnieniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego został potwierdzony pogląd o wypadkowym charakterze postępowania wywołanego wniesieniem skargi na przewlekłość postępowania. Z tego względu Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że Konstytucja nie nakazuje, aby ustawodawca stworzył skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem postanowienia oddalającego skargę na przewlekłość postępowania.

Wobec powyższego obie skargi, jako niedopuszczalne, należało odrzucić (art. 424⁸ § 1 k.p.c.).